

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEČTEME, ODEČTEME, VYDĚLÍME - ŘEŠENÍ

Žáci mohou úlohu řešit ve skupinách a porovnat pak svá řešení.

Označíme-li hledaná reálná čísla x, y , pak podle zadání úlohy musí platit:

$\frac{x+y}{x-y} \leq 1$. Aby úloha měla smysl, musí být $x \neq y$ a můžeme uvažovat dva případy:

- a) Bude-li $x > y$, pak můžeme výrazem $x - y$ obě strany nerovnice vynásobit bez změny znaménka nerovnosti a dostáváme:

$$x + y \leq x - y, \text{ tedy } 2y \leq 0 \Leftrightarrow y \leq 0.$$

- b) Bude-li $x < y$, pak jmenovatel zlomku bude záporné číslo a při násobení výrazem $x - y$ se znaménko nerovnosti změní na opačné. Potom bude $x + y \geq x - y$, tedy $2y \geq 0 \Leftrightarrow y \geq 0$.

Daná úloha má nekonečně mnoho řešení – jsou to uspořádané dvojice reálných čísel x, y , pro něž platí:

$$(y \geq 0 \wedge x < y) \vee (y \leq 0 \wedge x > y).$$

Jiná skupina by mohla danou nerovnici převést na

podílový tvar $\frac{2y}{x-y} \leq 0$ a řešit diskusí, kdy zlomek

nabývá nekladných hodnot.

V obou případech žákům doporučíme, aby si množinu řešení znázornili graficky. Výsledkem bude sjednocení dvou tupých vrcholových úhlů bez jednoho společného ramene.

